

КЛІНІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ АНАЛІЗ БЕЗПЕКИ ЗАСТОСУВАННЯ НАФАЗОЛІНУ ТА ФЕНІЛЕФРИНУ

Заїка О.В., Шебеко С.К., Тарасенко О.О.

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

Olya.zaika781@gmail.com

Вступ. Нафазолін та фенілефрин представляють собою групу препаратів під назвою назальні деконгестанти (НД). Механізм їхньої дії полягає у стимулюванні α - адренергічних рецепторів і, як наслідок, викликають вазоконстрикцію судин слизової оболонки носової порожнини.

Фенілефрин є похідним імідазоліну та має вузький терапевтичний індекс, навіть невеликі дози можуть викликати системні прояви. Назальне всмоктування може призвести до пригнічення центральної нервової системи, побічних ефектів серцево-судинної системи та пригнічення дихання у немовлят. При інтраназальному введенні прояв токсичності може виникнути при застосуванні дози 0.05 мг/кг. Також повідомлялося про виникнення медикаментозного риніту, що проявлявся закладеністю носа, постназальним застіканням та чханням після прийому нафазоліну. Найбільш небезпечним прийом нафазоліну є саме у дітей. Через передозування чи всмоктування нафазолін здатний викликати депресію центральної нервової системи та негативні наслідки з боку серцево-судинної системи. У деяких країнах Європи нафазолін заборонений для використання у дітей.

Щодо фенілефрину, то ймовірність токсичної дії не дуже велика через невелику біодоступність з носової порожнини (38%). Також при довгому застосуванні може з'являтися медикаментозний риніт, головний біль, запаморочення, сонливість, або збудження та тривога (особливо у дітей).

Мета дослідження. Проаналізувати випадки токсичної дії нафазоліну та фенілефрину та виявити більш безпечний лікарський засіб.

Матеріали та методи. Системно-аналітичний метод та метод узагальнення інформації.

Результати. Результати проведеного клініко-фармацевтичного аналізу свідчать, що нафазолін має низку проявів токсичності, особливо в дитячому віці, навіть при інтраназальному застосуванні. При системній дії нафазоліну у дітей може викликатися отруєння із загрозливими симптомами. Фенілефрин може викликати частіше за все місцевий прояв побічної дії, але випадки системної дії теж фіксувалися і проявлялися не загрозливими для життя симптомами.

Висновки. За результатами дослідження, було виявлено небезпечні симптоми при використанні нафазоліну. Найзагрозливішим проявом є отруєння та сильна токсична дія на центральну нервову систему, на відміну від фенілефрину, що не має таких сильних побічних проявів. Проаналізувавши наукову літературу, можна прийти до висновку, що використання фенілефрину може бути більш безпечним, ніж нафазоліну, але обов'язково треба звертати увагу на правила раціонального застосування для уникнення побічних ефектів.